

مؤسسی
عبداللہ جہودت

ادارہ خانہ

ایستانبول ، جفال اوغلندہ دائرۃ اجتہاد
Adresse: [djtihadConstantinople

نومرو ۱-۵۹-۲۱ مارت ۱۳۲۹

حریت فکریہ یہ خادم ، پنجشنبہ کونلری چیقار ، اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی مجموعہ

تھک

آبونہ

تورکیا ایچین ۴۰ غروش ۲۵ غروش
ممالک اجنبیہ ایچین ۱۰ فرانق ۶ فرانق

نسخہ سی ۵۰ بارہ

دوردنجی سنہ

نەدن مغلوب اولدق ؟

دوام و ختام

۱ - حکومتز تاریخ تشککدن اعتباراً بو آنه قدر کرک داخلاً و کرک خارجا آبی برپولتیقهیه مالک اوله مدی . مالک اوله مدی دکل اساساً پولتیقه نه دیمک اولدیغنی بیله مدی . چوسکه برمفکوره سی موجود دکل ایدی . یکانه امل آقین و چاپولدن عبارت ایدی . آم نه اولوردی ! هیچ اولمازسه او کزیده آقینچی سواریلریز باقی قاله ایدی . هیهات .. پولتیقه ایچون فضله سور یازیمه جفم زیراپولتیقه مزک تحلیلی بومقاله یه عائد دکلدر . یالکزدیه جکم که محاربه نک اعلانندن اول و صکره داخلاً و خارجا اعلای دکل فقط بر بادک بر بادی برپولتیقه یه مالک ایدک . (ای برپولتیقه اولمینگه حرب اولماز) . بونلرک الک فلاکتلیسی ضابطامزک پولتیقه ایله اشتغالی ایدی . ۳۲۵ سنه سی ادرنه مانوره لر ی ختسامنده بر نطق ایله ضابطانک پولتیقه ایله اشتغالی منع ایدن حربیه ناظری محمود شوکت پاشا حضر تلری امری تعقیب و انفاذ ایده جک قدر مجبول متانت اولسه ایدی مملکت مزه الک بیوک والک اونودولماز بر خدمت ادا ایتش اولوزدی . حیفاکه موفق اوله مدی . پاشانک بو مقدس امری انفاذه ممانعت ایدنلر بونی پک آجی اوده دیلر . غروپچیلغک ، خلاصکارلغک ظهوری اویا کلش افکارک نتایجندندر . آرتق بوندن متنبه اولمیدر .

۲ - صوک تشکیلات و تنسیقات عسکریه مزه برشی دینه مز . بسیط اولدیغنی ایچون مقبولدر . فقط تسمائی تطبیقنه زمان بوله مدق . مع مافیه بویوزدن کوزه کورینه جک قدر بر ضرر کورمدک ظن ایدرم .

۳ - اردو مزک احوال داخلیه سی هیچ ابو دکل ایدی . بر کره ضابطان و بخصوص الخصوص جاهل ضابطان مشروطیتدن صکره عادتاً زوربا کسیدیلر . اطاعت محو اولدی . هر شینه اعتراض موده اولدی . امرا امر ویره مز اولدیلر . بونوعما بر اردو آنارشیزی ایدی .

ایله ، کندیلرینه بر مامور قادروسی یابدقندن و مامورلرک صورت نصب و تعیینی تأمین ایتدکدن صکره ، تدقیقات فیه و اقتصادیه یه کیرشملیدرلر . بوولایتلر ندره ؛ قابلیتلی نه درجه ده در ؟ ایشته بوجهلر بی غرض ارباب اقتدار و اختصاص طرفندن کوزلجه تدقیق ایدلمیدر . بز حالا ولایتلر مزک نه اولدیغنی بیلیمورز . نفوس ، مساحه سطحیه ، استاتیسیتی ... بوجهلر ولایتلر کیدنلری اصلاً مشغول ایتمیشدر .

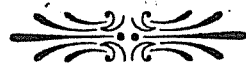
ایشته اداره ملکدن مقصد اولجه تعین ایدرسه ، او وقت ، یاپه جفمزی بیلرک ایشه کیرشمش اولورز . حالبوکه ، بوکون ، مع التأسف ، ظن ایدرم که حکومت مزک غایه املندن خبری پک یوقدر . اداره ، بر اداره مصلحتدر .

حرب حسابلری قایاندقندن صکره ، دقیقه فوت ایتهدن اداره ملک مسئله سی دوشونمزایسه ک روم ایلیده کی خطیا نک دوامنه جواز و یرمش اولورز . فرانسه ، سوریه ده ؛ انگلتره ، عراقده ؛ روسیه ، ولایات شرقیه ده دوجشم احتراضلری باطلا یه جق درجه ده آچشلردر . بونلر بزم هر درلو سوء اداره مزدن استفاده ایدیلر . بزم هر عدم موفقیتمز آنلرک امکاننه یاغ سورمکدر . بز بوملکی آنحق حسن اداره ایله قور تاره بیلر جکز . بشقه چاره مز یوقدر .

اولانجه و صایامی ، بوندن بر بقی سنه اول ، بر لایحه شککنده ، صوک دفعه سیلانیکده طوبلانان اتحاد و ترقی قونفره سنه بیلدیرمش ایدم . (بوخطره مطبوعدر) اهمیت و یرن اولدی . اولایحه نک صوکنده (ورق مهر و وفای کیم او قور کیم دیکلر) مصر اعنک محتوی اولدیغنی خطابه معروض اولقلع احتمالی یرلی یه سورمش ایدم . عجایب یه بویه برانکساره معروض اوله جقمی یم ؟

غلطه ۱۵ مارت ۱۳۲۹

جهول نوری

معناست. اوله رق عمومك فكرينه كيريش اولان بوفلاكتلى فكدردن بشقه ذيكرايكي قنا فكر دها جاري ايدى. ريسى دشمنلري مزي چوق يوكسك كوزمك ديكري دخى بك حقير كورمك ايدى...

بولغار اردوسيندن تتره ين ششكپنلر ايله بوتون بولغارستانى بر بطريه ايله الت اوست ايدن سبر سبيلن يوزوندن مع زياده جزا جكدك دشمنى نظارنده سوتنلر قاجيكر كليور ايدى. بك حقير كورنارده هيچ بر احتياطه رعایت ايتمدي. ياسونكولندي وياپيننده باطلايان بر شرابنل ايله مقصدسز يوارلندي.

۵. — بومجاره ده مقدا ركافى عساكره مالك اولوب اولمديغى مزي بيله م فقط حقيقتيه قريب اولوق اوزرينه ظن ايتمك ايترمك كه هيچ بر عجاره ده دشمنه فائق دكل آ مساوى بر قوت سوق ايدمك. قوتلر دها يولده ايكن ديكرلرينه تعرض امرى ورييلر ايدى. زيرا اوزمانك حكومتى سريع بر جر كيله ايشي بترمك و موقعتي تحكيم ايتمك ايتر ايدى. حالوكه بوازرو ايله دكل تدبير ايله بصيرت ايله قابليت جركت ايله اولور.

۶. — قوه عموميه نك حسن اداره ايدلمديكي ميدانده بر

اركان جرييه عموميه نك اتيات رايته دعوت ايترمك

۷. اسلحه مزه بر ديوك بوقدر. هم چوق

وهم ده اي ايدى. دشمنلري نك طويلرينك بزدن چوق

اي اولديغى سوتنلر خطا در رججاني اولسه بيله

آردركه بورججان جزئي بر عجاره قزانديرمه بر سبب

كافي تشكيل ايدم مز ۵۰۰۰ ميره قيدر اي بر شرابنل

انداخت ايدن قالقانلى ونايت بر طوب هروقت يقصده

كافيدر. ذاتا دشمنلري مزي طويلرينك رججاني ويا انداخت

خصوصنده كي مهارتله دكيل. چيخبايلرينك بولغيله

بزمه تفوق ايتديلر. زيرا بولغار اردوسنده هر كس طوبجي

جيهخانه سنك اكمانه بوتون قوتيله قوشار ايدى. مهارت

بخته كانجه بن تماميله امينم كه بطريه قوماندانلري (دها

يوقايلري دكيل) دشمنك كيلردن بك يوكسكدر فقط

اوت آراهسى دورنلرده بشقه دورلو حركت ايتزلر ايدى. اكر حربه نظارتنده بر دمير بچه يه مالك اولسه ايدك بونلر تماميله بر طرف ايديله بيلير ايدى. بوندن ماعدا امرا و ضابطان بي طرف اتحادجي و غرو بچي ناميله اوچ پارقي به منقسم ايدى. بي طرفلري بر طرفه براقلم فقط اتحادجيلر ايله غرو بچيلر اصلا اويوشه مازلر ايدى. باخصوص يكي حكومت و بچيلرك نفوذى آلتنده ايدى. بر چوق قوماندانلر بر چوق رزسا دكيشديرلدى. حالوكه بر وضعيتى برايشي قاورامق ايچون زمان ايتير. هله معيله بر خمور اولوق ايچون دها زياده زمان ايتير. اسكي بچاغنى غائب ايدن بر قصابك يكي بچاغيله صنعتى بر قاچ كون ايچون نه قدر مشكلاته اجرا ايدلمكي اكا صور مليدر. وقت حضري بوتون تشكيلاتيله وقت سفره نقل ايتمكه دوشونلر البته بر تجربه بر حساب اوزرينه حركت ايديورلر.

حالوكه زده اعلان حرب ايديلنجه بوتون قوماندانلري يكدن تعين ايتمك و صكره بونلري على الاكثر اليه مكرسزلردن انتخاب ايتمك صانكه بر غنه در. نته كم غرب اردوسنه منسوب مستقل بر قول اردويه جاهل بر قوماندان ايله معيته اوزمانه قدر بر قطعه قومانده ايتمه مش بر ژاندارمه مفتشى اركان حرب تعين اولندي. مفتشلك معاشنك التدن كيتديكنه حبت ايدن و متصل كفلر صاووران اوركن حرب ايله اوچهل مركب قوماندانك البته قالمش اولان او زواللى اردو نهايت كمال رزالتله دينك الك بياغى اردوسنه تسليم بيلاح ايتدى.

۴. — مظفر اولوق امل قطعيسى فى الحقيقه ظفرك الك بيوك ساقيدر. او امل ميخلدر كه دها وقت حضره چالشد بر وهرشى احضار ايتديرر. اعتراف ايدم كه بوامل زده يوق ايدى. چونكه هر كس ذهنه قوميش ايدى:

آرتق اوروپاده ده كيل آديانك هيچ بر طرفنده بزم بر قاراش بيله بر قابدير مازلر.

۹ — بر غایه ملینک عدم موجودی

۱۰ — هیئت ضابطان پیننده عدم اعتماد

۱۱ — حربه حاضر لتمامش اولوق

۱۲ — حسیات ملیه نك هنوز انكشاف ایدمه عسی

بوکا بر چوق کوجوک سبیلری دخی علاوه ایتک

لازمدر . مع مافیه یالکز بوتعداد ایدیلن اسباب براردوی

مغلوب دکل بلکه بوسبتون اورته دن قالدیرمغه کافیدر .

تدابیر اصلاحیه

اردویه حائد اولان قتم ایچون ، غایت سیطدر .

اردونک روحی هیئت ضابطاننده دکل ؟ احوالده هیئت

ضابطانی اصلاح ایتک مقصدی تأمین ایدمه جکدر . بوجوده

کلیمدی دیگر فائقلر کندی لکندن در حال منعدم اولور .

بوصلاحاتی تأمین ایچون کونش پینلی ، قیا قلبی ، جلیک

یجلی بر حربیه ناظرینه احتیاج قطعی واردر . بزده

یوقمی در ؟ المانیان مبايعه ایتلی . بوحربیه ناظری

بوتون فرق سیاسیه احتراصانندن ازاده قاهره اردوی

پیشدر بره جکدر .

بوحربیه ناظرینک پایه جنی ایش بر کره قدره اسکیلر ،

وار ایسه هبسنی قیو طیشاری ایتکدر . غولنس پاشا

حضر تری بر مقاله لرنده مساعد بر قاعد قانوننامه سی

یوزندن بر چوق تجزیه لی ضابطانک چکلمسنی اسباب

هزیمتزمان بری عد ایدیور . بن پاشا حضر تریه هم

فکر دکم فی الحقیقه مأیوس بعض دکر لیلر چکلمدی فقط

تجزیه لیلردن سلانیک اردوسی قوماندانلری ویادیکر لری

قالدی دمه اولتی ؟ صانکه بونلرده وقتیه چکلمش اولسه یای

دها زیاده می غائب ایدمه جک ایدک . ای فرقه سی جمعه بالا

طاعانلرنده حرب ایدر ایکن تحتالی خاندن نسجه بدست

وسجاده نشین اولان قوماندان اعیا سنده اوزمره

تجزیه دیدکانه میسک ؟

بر مثال : سلانیک جوارنده طوپسین استاسیونی

قزارکاهنده بر محاوره :

طویچی یوز باشی — اقدام (..) فرقه یه منسوب ایدیم .

وقتسز ومعاضز استبدال ایدیلن الکامر نشانچی قهرلری

یرینه مثلاً اون سه اول بحر سیاه بوغازنده خدمت

ایتمش اکیل افرادیه بر مقتدر یوزباشی نصل ایش کورور .

مع مافیه یه کوردیلر . آتش موضعنده اسکات ایدلش ،

تخریب ایدلش بطریقه لریمز ، طوپلریمز معدوددر .

طوپلریمز که همتی در که قرق کلیسا اولوله بورغاز محاربهرنده

اردولریمز اسارت و پریشانیدن قورتاردی . یه آنلرک

همتی ایلدر که چتالجه محاربهنده دشمنی یوسکورتمک موفق

اولدوق . فقط اوبوس بطریقه لریمز تشکیله وقت

بوله مادیتمز بر فلا کتدر .

۸ — اشکال محاربیه ، هله بویوک قوماندانلریمز

طرفندن بومحاربهنده طوغری اوله رق همان هیچ تطبیق

ایدیه عسدر .

۹ — زنکین اولمادیتمز اشکارددر . موجود زنکینلریمز

قدر لیم ایسه فقراضی او قدر جوامر ددرلر . ویردیلر

وتشویق کوردکجه ویریدیلر . فقط بوحلری دها زیاده

تیجه ایتک ایست .

۱۰ — طرق ووسائط نقلیه نك هیچ بر طرفنده

کافی درجه ده موجود اولماسی اردودن زیاده ملتک

وحکومتک قباختیدر . واک بیوک اسباب هزیمتدن بریدر ،

شمدی اسباب مغلوبیتی بردها خلاصه ایدم .

۱ — مملکتک شورش داخلیتی .

۲ — خارجی دشمنلریمز که کثرتی و آنلری اتقادن

منع ایدمه جک بر خارجیه نظارتنک وسفراضنک بمفقودیتی

۳ — ائتلاف ملتک بالقان حکومتلری تشجیع

وتشویق وائلره معاونت ایتهمی .

۴ — اروپا افتکار عمومیه نك علیهمزده تجلیسی

۵ — پاره ووسائط نقلیه مزک مفقودیتی

۶ — اردو ودونهمزک قلیل وتعلیم وتربیه جهتیله

دون بولونیشی

۷ — اعاشه نك تنظیم ایدیه عسی

۸ — ای قوماندانلره مالک اوله مانق

اولیٰ الحجاب ایتمز. مملکتیز، کنیش، محصوله قابلیتیدر. حال حاضرده کی ذکامن بیله بزی قورتارمغه کافیدر. قادیلریمزدهده قابلیت تولید زیادهدر. طور اقلریمز قادیلریمز طوغوریجی اولدقدن صکره بزم ایچرن بابه جق یالکز بر شی قالیر: فنی ودواملی چالیشیق.

ح. ا

ازدواج مسئله سی

اولیٰ اجتهادک ههائف کزیده سی آراندنه جای قبول بولان یازیلرملک سرلوحه سی «نورک ظلمته غلبه سی زماننده یز...» کی هیمزک کوش دقتی عطف ایتمه سی لازملکن برجه تشکیل ایدیوردی. کمال اطمینانه، بو زمانک، حلول ایتدیکنه، همده چوقدن حلول ایتدیکنه اینانمازک و اونا کوره جاره نجاشمزی تهری ایتمه مزک لزومنه داتر. اجتهادقارنه قارلری، اقباهه دعوتله اشغال ایتک فیتنه دکم. یالکز نورک غلبه صمدانیسه لایق اولدیق قدر اینانیمدن بتون مملکتک برجرجه سی و قطعاً اشغالی احباب این و شیمدیکی حالده بر «بیه» اولان «ازدواج» جقنده برفاچ سوز سویلتک آرزو- شندیم. ازدواج، «امینه»، «رعقد» شرکندن عبارتدر. برارکک بکارلقدن ببقاراق کندینه خدمتی طومانی وینخود براوطه لقی اشترایتمه سی دکلدر. فکر وراینده حرر ارککله ینه عین جریئه مالک برقادینک مغاوله سی در. ارکک، کندی تئبله ایدم جک، کندینه معین اولاجق بروجوده محتاج در. بوجود اینه قادین در. قادین ده کندی کی خاصه تولیدک محکوم ضمور اولسانامی ایچین طینعتک ویردیکی بر مجبوریتله تشریک حیات ایتک لزوم مبرمه بئارارکک عرض احتیاج ایدر. عقد ازدواجک غایه سی، جمعیت بشریه نک تأمین استقبالی در. حالبوکه

(..) محاربه سنده یاره لندم. تدای ایچون سلائیکه کوندردلدم. بشمدی براز ایویم. ایچم یانیور. دلی اوله جف. بکا بر خدمت ویریکز.

قول اردو قوماندانی — (عدم تزلله) — بطربه قوماندانلریز تمام.

یوز بانئ — (بالوآره ق) — اقدام امر ضابطلکی وظیفه سی کوریرم.

قوماندان عظمتله — یاورلرم وار.

یوزباشی اغلایه رق — اقدام نشانی نفرلکی وظیفه سی کوریرم.

قوماندان — جانی صیقمنکز، حاضر یارملیکز کیدوب تدای اولکز واستراحت ایدیکز.

غولتس پاشا حضرتلری بو تخرجه دیده. وقاعد نظا- مانه سندن استفاده ایتمش فریق پاشا حضرتلری حقنده عجابه بو یوره جقلدر. ینه تکرار ایدم جکم: اسکیلری بات بازارینه...

بوملت آرتق درویش و میسکین بسله مز. کندیسه قوماند ایدم جک ذکی، فعال، صبور، متحمل، فداکار قوماندانلر ایستر.

ایکتنی جاره الایلردن ضابط اخراجی بولنی قطعاً ند ایتکدر. نقردن یالکز نقر اولوز. ضابط اوله ماز. ضابط نامزدلرینک نقر خدمتی کورمی بشقه مسئله در. بونلر آرتق آرتلیدر. وضابط اوله جق افراد ملت آرتق سچلملیدر. پسایه لردن فداکار چیقماز. ضابطلک اینه فداکارلق دیمکدر.

اوچنچی جاره مکاتب عسکریه بی اضلاع ایتکدر. بر طبله بوتون مکتب حیاتجه دائمی بر نظر تدقیق الشده بولندریله رق او صورتله ضابط اولملی والا کلدیکی بیه کیتلیدر. حکومت بونک ایچون چوق مصرف اختیار ایتدی. بوده ضابط اولسون دنیلما ملیدر.

نتیجه — بوقدر فلاکتله دوچار اولمشله برابر هنوز بر جاره خلاصمزک تدارکی نمکندر. مایوش ومفتور